

Procesul de aderare a României la OCDE ar determina accelerarea reformelor si absorbția fondurilor UE (opinie)

Procesul de aderare a României la Organizatia pentru Cooperare si Dezvoltare Economica (OCDE) ar determina accelerarea reformelor si, implicit, a absorbției fondurilor UE, se arata într-un material de opinie semnat de Bogdan Barbu, Partener Serviciii Fiscale, Deloitte România.

Autorul sustine ca, pentru perioada urmatoare, în România sunt asteptate reglementarile necesare implementarii celor doi piloni ai reformei fiscale internationale din acordul obtinut în 2021 de OCDE si semnat de aproape 140 de tari din întreaga lume, inclusiv România.

"Pentru pilonul II, care prevede impunerea unui impozit minim pe profit la nivel global, de 15%, organizatia a emis un set de norme, iar acestea au fost preluate într-un proiect de directiva la nivelul UE, iar România a anuntat deja ca pregateste implementarea la nivel local. Pentru pilonul I, care propune realocarea partiala a drepturilor de impozitare catre statele din care sunt obtinute veniturile (care înlocuieste taxa digitala), înca nu au fost emise normele, dar cel mai probabil acestea vor ajunge în legislatia româneasca tot prin intermediul unei directive europene. Din aceeasi sfera de influenta - recomandările OCDE de limitare a erodării bazei de impozitare - face parte si un alt proiect de directiva care urmareste combaterea utilizării abuzive a entitatilor care nu au substanta economica ('shell entities', un fel de entitati goale), în scopul evitarii platii taxelor", se spune în materialul de opinie.

Asadar, conform analizei, atât prin intermediul UE, cât si independent de aceasta, România este ancorata în realitatea fiscala internationala, modelata pe baza recomandarilor OCDE. În consecinta, autorul precizeaza ca nu sunt asteptate schimbari semnificative pe acest plan odata cu obtinerea statutului de membru cu drepturi depline, dar "ar fi de dorit ca autoritatile române sa se implice activ în procesul de elaborare a recomandarilor cu impact global".

Pe de alta parte, Bogdan Barbu afirma ca apartenenta la clubul celor mai dezvoltate state ale lumii (în prezent organizatia are 38 de membri, majoritatea state europene, care detin peste 70% din productie si comert la nivel global si 90% din investitiile straine directe) ar avea un puternic impact pozitiv asupra rating-ului de tara si ar determina atragerea unui volum mai mare de investitii straine. În plus, procesul de integrare însusi ar determina accelerarea reformelor si, implicit, a absorbției fondurilor UE atât de necesare în acest scop.

Totodata, autorul mentioneaza ca deschiderea negocierilor pentru aderarea României la Organizatia pentru Cooperare si Dezvoltare Economica (OCDE) reprezinta o dovada ca economia româneasca a evoluat în directia corecta în ultimii ani. În acelasi timp, invitatia de integrare vine cu o serie de conditii, în special în directia accelerării reformelor structurale, ceea ce ar trebui sa creeze premisa de recuperare a decalajelor de dezvoltare fata de tarile membre ale organizatiei.

"Din punctul de vedere al fiscalitatii interne, cerintele OCDE sunt în linie cu cele ale Uniunii Europene (UE), iar, pentru România, implementarea masurilor din cadrul Planului National de Redresare si Rezilienta (PNRR) reprezinta un nou pas înspre alinierea la acestea. Din perspectiva reglementarilor fiscale internationale, emise la initiativa OCDE, implicatiile vor fi în mare masura la nivel de detaliu, dat fiind ca acestea au fost preluate deja în mare parte de tara noastra. Însa probabil mai important este ca, în calitate de membru al organizatiei, România va avea un cuvânt de spus în dezbaterile pe marginea recomandarilor viitoare cu privire la impozitarea tranzactiilor transfrontaliere, dar si pe alte teme economice de interes global", se mai precizeaza în materialul de opinie.

Autorul spune ca, în momentul anuntului privind începerea negocierilor, organizatia a publicat un amplu raport

privind starea economiei românești, rezultatele obținute în ultimii ani, modul în care a traversat perioada pandemiei, dar și vulnerabilitățile care persista și posibilele efecte ale acestora pe termen mediu și lung. Pentru temperarea acestora, OCDE a emis și un set de recomandări pentru autoritățile din România.

În principal, reprezentanții organizației susțin ca autoritățile naționale trebuie să se concentreze pe o implementare eficientă a PNRR, prin îmbunătățirea capacității administrative și realizarea reformelor necesare, axate pe reluarea creșterii productivității, pe crearea de locuri de muncă și pe dezvoltarea competențelor, consolidând statul de drept și finanțele publice.

În zona fiscală, Bogdan Barbu afirmă că principalele recomandări vizează reactivarea sprijinului fiscal în cazul în care situația economică se deteriorează pe fondul pandemiei, stabilirea unui plan credibil de consolidare pe termen mediu și reducerea treptată a deficitului fiscal pentru a menține sustenabilitatea finanțelor publice sau continuarea modernizării și informatizării administrației fiscale pentru a îmbunătăți colectarea impozitelor, în special pe baza conformării voluntare. De asemenea, organizația recomandă eliminarea inechităților (cote reduse de impozitare, excepții sau regimuri fiscale speciale) și regândirea taxelor pe proprietate, concomitent cu protejarea contribuabililor vulnerabili.

"Dincolo de aceste recomandări, care respectă aceeași direcție trasată de Uniunea Europeană încă din perioada de pre-aderare, dar și de alte instituții financiare care monitorizează România, parcursul negocierilor pentru admiterea în OCDE poate avea un efect catalizator pentru politicile publice necesare reducerii decalajului de dezvoltare față de celelalte state membre. Cu alte cuvinte, atingerea acestui obiectiv presupune înfaptuirea reformelor de care vorbim de foarte mult timp, dar care par a fi abandonate de ceva vreme, în lipsa unei motivații puternice. În ultimele decenii, astfel de motivații au fost reprezentate de programele derulate cu instituțiile financiare internaționale - FMI, Banca Mondială -, dar mai ales de aderarea la UE, programe care au venit la pachet cu o serie de condiționalități", precizează autorul.

Astfel, elaborarea unui plan credibil pe termen mediu pentru a permite o reducere treptată a deficitului bugetar sau accelerarea modernizării administrației fiscale sunt doar două dintre condițiile desprinse din mesajul privind deschiderea negocierilor, dar cu siguranță acestea vor fi detaliate în foaia de parcurs. Deși nu există un termen limită pentru finalizarea procesului de aderare, este important ca România să țină pasul cu celelalte țări incluse în actualul val de aderare, respectiv Bulgaria, Croatia, Brazilia, Argentina și Peru.

Conform sursei citate, România și-a depus pentru prima dată candidatura la OCDE în 2004 și a reînnoit-o de câteva ori. "Dar, chiar dacă nu a devenit încă membru, participă deja de câțiva ani, în calitate de asociat, în 12 dintre structurile de lucru ale OCDE și a aderat la 47 de instrumente juridice ale organizației. În 2016, țara noastră a devenit stat asociat al proiectului BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), care presupune combaterea erodării bazei de impozitare și a transferului profiturilor, una din cele mai complexe inițiative ale organizației derulate în contextul creșterii mobilității capitalurilor și al noilor modele de afaceri specifice acestui secol (economia digitală)", se precizează în articol.

În baza recomandărilor emise în cadrul acestei inițiative, România a transpus în legislația internă o serie de reglementări, cele mai multe datorită statutului de membru al UE, care prevăd transparența fiscală și schimbul automat de informații. Printre acestea se numără directiva pentru combaterea evaziunii fiscale, cunoscută ca directiva ATAD (Anti Avoidance Tax Directive), în 2018, Directiva privind obligațiile de raportare pentru intermediari (DAC6), în vigoare din 2021, sau Directiva UE 2017/1852, care conține norme de aplicare a mecanismului de soluționare a litigiilor între statele membre ale UE (2019).

Totodată, România este semnatară a acordului multilateral privind schimbul de informații din cadrul rapoartelor de țară (country-by-country - CbC), însă statutul său este de jurisdicție nereciprocă, adică țara noastră trimite rapoarte CbC către partenerii ei, inclusiv jurisdicții non-UE, dar nu primește rapoarte de la partenerii de schimb din afara

UE, ci doar din interior, în conformitate cu Directiva UE 881/2016 - DAC 4.

Astfel, dacă în prezent țara noastră are posibilitatea să implementeze recomandările OCDE păstrând anumite particularități (cu excepția celor preluate în directive europene), după aderarea la organizație, această marjă de manevră probabil se va îngusta, astfel ca instrumentele internaționale vor fi preluate mai fidel în legislația internă, un exemplu fiind acceptarea calității de jurisdicție reciprocă.

Pe de altă parte, autorul susține că, odată cu dobândirea statutului de membru, România va avea dreptul să participe la discuțiile pe baza cărora sunt stabilite politicile economice aplicabile în statele membre, dar și în alte state care aderă voluntar la acordurile negociate sub coordonarea organizației, și chiar să le influențeze, în cazul în care prezintă opinii documentate și conforme cu principiul de bază al organizației, acela de a contribui la o dezvoltare echitabilă la nivel global.